

شرح اصول فقہ

استاد محمدرضا مظفر

علی محمدی

فهرست مطالب

<p>وقوع ترادف و اشتراك لفظی ..... ۶۸</p> <p>۱۴. حقیقت شرعی ..... ۷۶</p> <p>المقصد الاول: مباحث الالفاظ ..... ۹۵</p> <p>باب اول: مشتق ..... ۹۹</p> <p>۱. مراد از مشتق چیست؟ ..... ۱۰۱</p> <p>۲. آیا نزاع در مشتق در اسم زمان هم جاری است ..... ۱۰۵</p> <p>۳. اختلاف مشتقات به خاطر اختلاف مبادی آنها ..... ۱۰۷</p> <p>۴. استعمال مشتق به لحاظ حال تلبس، همیشه حقیقت است ..... ۱۰۹</p> <p>باب دوم: اوامر ..... ۱۱۳</p> <p>مبحث اول: ماده امر ..... ۱۱۳</p> <p>۱. معنای ماده امر ..... ۱۱۳</p> <p>۲. اعتبار علو در امر ..... ۱۱۶</p> <p>۳. دلالت لفظ امر بر وجوب ..... ۱۱۸</p> <p>مبحث دوم: صیغه امر یا هیئت امر ..... ۱۲۰</p> <p>۱. معنای صیغه امر ..... ۱۲۰</p> <p>۲. ظهور صیغه امر در وجوب ..... ۱۲۴</p> <p>۳. تبدیلی و توصلی ..... ۱۳۰</p> <p>۴. اطلاق صیغه امر و عینیت ..... ۱۴۳</p> <p>۵. اطلاق صیغه و تعینیت ..... ۱۴۴</p>	<p>پیش گفتار ..... ۷</p> <p>المدخل ..... ۱۱</p> <p>تعریف علم اصول فقه ..... ۱۲</p> <p>دلیل اجتهادی و فقهاتی ..... ۱۶</p> <p>موضوع علم الاصول ..... ۱۷</p> <p>مقدمه ..... ۲۱</p> <p>۱. حقیقت وضع ..... ۲۱</p> <p>۲. واضع کیست؟ ..... ۲۲</p> <p>۳. وضع تعیینی و تعینی ..... ۲۴</p> <p>۴. اقسام وضع (به لحاظ موضوع له) ..... ۲۴</p> <p>۵. امکان یا استحالة قسم رابع ..... ۲۸</p> <p>۶. وقوع قسم الثالث ..... ۳۰</p> <p>وضع در حروف عام و موضوع له خاص ..... ۳۸</p> <p>۷. استعمال حقیقی و مجازی ..... ۴۱</p> <p>۸. دلالت تابع اراده است ..... ۴۳</p> <p>۹. وضع شخصی و نوعی ..... ۴۷</p> <p>۱۰. وضع مرکبات ..... ۴۹</p> <p>۱۱. علامات حقیقت و مجاز ..... ۵۱</p> <p>۱۲. اصول لفظی ..... ۵۹</p> <p>۱۳. ترادف و اشتراك ..... ۶۷</p> <p>امکان ترادف و اشتراك لفظی ..... ۶۸</p>
---	--

۴. حجیت عام مخصص در باقی ۲۷۵
۵. آیا اجمال مخصص در عام سرایت می‌کند ۲۷۸
۶. عمل به عام قبل از مخص از مخصص جایز نیست ۲۹۸
۷. آیا عدد ضمیر به بعضی از افراد عام موجب تخصیص عام می‌گردد؟ ۳۰۱
۸. تعقیب استثنا بر جمله‌های متعدد ۳۰۶
۹. تخصیص عام با مفهوم ۳۱۱
۱۰. تخصیص قرآن به وسیله خبر واحد ۳۱۵
۱۱. دوران بین تخصیص و نسخ ۳۲۰
- باب ششم: مطلق و مقید** ۳۳۳
- مسأله اول. معنای مطلق و مقید ۳۳۳
- مسأله دوم. اطلاق و تقیید ملازم‌اند ۳۳۸
- مسأله سوم. اطلاق در جملات ۳۴۰
- مسأله چهارم. آیا اطلاق ناشی از وضع است؟ ۳۴۲
- مسأله پنجم. مقدمات حکمت ۳۶۰
- مسأله ششم. مطلق و مقید متنافی‌اند ۳۷۱
- باب هفتم: مجمل و مبین** ۳۷۵
۱. تعریف مجمل ۳۷۵
۲. تعریف مبین ۳۷۶
۳. اقسام مجمل ۳۷۶
۴. اقسام مبین ۳۷۶
۵. موجبات اجمال ۳۷۷
۶. نسبیّت مجمل و مبین ۳۸۰
۷. مواضع مشکوک ۳۸۰
- تنبیه و تحقیق ۳۸۴
۶. اطلاق صیغه و وجوب نفسی ۱۴۵
۷. الفور والتراخی ۱۴۶
۸. المرة والتکرار ۱۵۰
۹. نسخ الوجوب ۱۵۵
۱۰. الامر بشیء مرتین ۱۵۷
۱۱. دلالت امر به امر بر وجوب ۱۵۹
- خاتمه تقسیمات واجب ۱۶۲
۱. مطلق و مشروط ۱۶۲
۲. معلق و منجز ۱۶۴
۳. اصلی و تبعی ۱۶۷
۴. تخییری و تعیینی ۱۶۸
۵. عینی و کفایی ۱۷۲
۶. واجب موسع و مضیق ۱۷۴
- باب سوم: نواهی** ۱۸۳
۱. ماده نهی ۱۸۳
۲. صیغه نهی ۱۸۵
۳. ظهور صیغه نهی در تحریم ۱۸۶
۴. مطلوب از نهی چیست؟ ۱۸۸
۵. دوام و تکرار یا مره ۱۹۰
- باب چهارم: مفاهیم** ۱۹۳
۱. معنای کلمه مفهوم ۱۹۳
۲. نزاع در حجیت مفهوم ۱۹۶
۳. اقسام مفهوم ۱۹۷
- باب پنجم: عام و خاص** ۲۵۵
۱. الفاظ عموم ۲۶۱
۲. مخصص متصل و منفصل ۲۶۶
۳. استعمال عام در باقی مانده مجاز است یا حقیقت؟ ۲۷۱